

Jaarverslag 2017

Gemeentearchief Gooise Meren en Huizen

GEMEENTEARCHIEF GOOISE MEREN EN HUIZEN

Cattenhagestraat 8

1411 CT Naarden-Vesting

035 207 09 99

www.gooienvechthistorisch.nl

INHOUDSOPGAVE

<u>INLEIDING</u>	p. 3
1. Ontwikkeling en beleid	p. 3
2. Archiefinspectie en advisering	p. 4
3. Acquisitie en selectie	p. 6
4. Archieven en collecties	p. 7
5. Gebouw en archiefbewaarpplaats	p. 8
6. Dienstverlening	p. 8
7. Publieksactiviteiten	p. 10
8. Mensen en middelen	p. 12
<u>SLOT</u>	p. 12

Inleiding

Voor de archiefdienst van Gooise Meren en Huizen was 2017 een druk en dynamisch jaar. Deinend op de woelige meren en hobbelen over de oude meentgronden in het Gooi heeft het gemeentearchief veel werk verzet. Het jaarplan was de leidraad voor veel activiteiten en projecten. Daarnaast en daarbovenop is veel tijd en energie gestoken in het onderzoek naar een fusie met het Streekarchief Gooi en Vechtstreek in Hilversum. Op de jaargrens deed het college van B & W de raad het voorstel hiertoe daadwerkelijk over te gaan. Een resultaat hiervan was een foto van een bijeenkomst van beide archiefteams in de krant. Om procedurele redenen raakte de behandeling van het voorstel vertraagd en in verband met de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 zal het wel even duren voordat dit dossier weer op de agenda komt te staan. In dit verslag een terugblik op 2017.

1. Ontwikkeling en beleid

De werkzaamheden van de archiefdienst waaiëren uit over een breed terrein:

- het beheer van de overgebrachte archieven;
- het – als toekomstig archiefbeheerder – toezicht houden op het informatiebeheer bij de aangesloten gemeenten;
- dienstverlening aan de aangesloten gemeenten en het publiek.

Op dinsdag 21 maart bracht het voltallige college van B & W van Gooise Meren een kennismakingsbezoek aan het gemeentearchief. Het team maakte de bestuurders deelgenoot van de doelstellingen voor de komende jaren.

De quickscan waarin de nieuwe archivaris in de zomer van 2016 de stand van zaken bij het gemeentearchief doorlichtte, maakte duidelijk dat de doorontwikkeling naar een instelling met veel meer digitale dienstverlening en ingericht op duurzame opslag voor digitale documenten de

komende jaren veel aandacht zou vragen. In de digitale *dienstverlening* zijn het afgelopen jaar meerdere stappen gemaakt. Duidelijk was dat de uitdaging van digitaal *archiefbeheer* een maatje te groot was om met het team in de bestaande samenstelling handen en voeten te kunnen geven. Dit heeft de doorslag gegeven in het besluit schaalvergroting op regionaal niveau na te streven. Uit de fusiebesprekingen vloeide de noodzaak voort voor Gooise Meren en Huizen vooronderzoek te doen naar de voorkeursrichting van een e-depotoplossing. E-depots zijn gericht op langdurig beheren van digitale informatieobjecten met bijbehorende metadata, waarin de onmisbare context van de werkprocessen rond de vorming van deze archieven is vastgelegd. De archiefdienst heeft de opties uitgezocht en in samenspraak met informatiecollega's van de aangesloten gemeenten een voorkeursrichting uitgestippeld. Op basis hiervan start begin 2018 een project voor de implementatie van een regionale e-depotoplossing voor de aangesloten overheden.

In 2017 is ook het nodige gedaan aan het informatiebeheer van het gemeentearchief zelf. Alle overeenkomsten met betrekking tot de beheerde archieven zijn op orde gebracht. Vanuit de werkarchieven van de vorige archivariissen en enkele andere locaties zijn ze allemaal gecentraliseerd in een stamboekregister. De noodzakelijke vervolgstap, waarmee eind 2017 is begonnen, is het *up to date* brengen van de juridische status van beheerde archieven. Geven die afdoende uitsluitsel over de status van het archief/de collectie? Zijn er afspraken m.b.t. latere aanvullingen? Bevatten ze openbaarheidsbepalingen, en zo ja, zijn die verwerkt in het archiefbeheersysteem, met doorkoppeling naar de website?

2. Archiefinspectie en advisering

De gemeentelijke archiefinspectie wordt gevormd door de archivaris en de archiefinspecteur. In het verslagjaar heeft de inspectie toezicht gehouden op het informatie- en archiefbeheer van de gemeenten Gooise Meren en Huizen. Ook in 2017 zijn de jaarlijkse inspecties uitgevoerd op basis van de door de Vereniging Nederlandse Gemeenten opgestelde Kritische Prestatie Indicatoren voor archieven (Archief-KPI's). Aan de hand hiervan is onderzoek verricht naar de mate waarin de gemeenten voldeden aan de geldende archiefwet- en regelgeving. Met behulp van de KPI-verslagen hebben de colleges van B & W verantwoording over het gevoerde archief- en informatiebeheer aan hun gemeenteraden en de provincie afgelegd.

Behalve het inspecteren is ook het adviseren met betrekking tot het informatiebeheer een taak van de archiefinspectie. Voor de gemeente Huizen heeft de archiefinspecteur adviezen uitgebracht over het scannen van bouwarchieven en het opstellen van een Handboek digitale Vervanging. In Gooise Meren adviseerde zij bij tal van projecten en procedures om het informatiebeheer op orde te krijgen. Archivaris en inspecteur hebben vier maal deelgenomen aan het Strategisch Informatie Overleg, waarin sturing gegeven wordt aan een integrale aanpak.

Gemeenten zijn wettelijk verplicht hun archieven na maximaal 30 jaar over te brengen naar de archiefdienst. De inspecteur begeleidde een bewerkingstraject voor het archief van de gemeente Naarden 1986-2005 en de gemeente Huizen 1987-2011. Aan het eind van het jaar is het onderzoek voor de KPI-inspectierapportages over 2017 weer opgestart. In verband met de druk op de kleine organisatie is deze reguliere taak ditmaal uitbesteed.

De inspectie is ook preventief actief. De webpagina [Advies en Inspectie](#) op de gezamenlijke website van de archiefdiensten in het Gooi www.gooienvechthistorisch.nl biedt informatie over procedures en hulpmiddelen bij het inrichten van het informatiebeheer. Het actueel houden van deze webpagina is een continu proces en gebeurt in samenwerking met de archiefinspectie in Hilversum. Verder zijn er in samenwerking met het Streekarchief te Hilversum, Archief Eemland, Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen en Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht twee bijeenkomsten voor DIV-medewerkers georganiseerd. De eerste op 23 maart met als onderwerp het kwaliteitssysteem informatiebeheer voor de decentrale overheid. Tijdens de tweede op 31 oktober was het thema hoe verbonden partijen de zorg voor archieven gestalte dienen te geven en de rol die DIV-medewerkers hierin kunnen spelen.

3. Acquisitie en selectie

Op beperkte schaal zijn dit jaar nieuwe archieven en collecties verworven. In de meeste gevallen betreft het overheidsarchief. De omvangrijkste aanwinst vormen de ruim 78 meter archief van de gemeente Naarden over de periode 1986-2005.

Van particuliere zijde waren er eveneens aanwinsten. Een alleraardigste aanvulling op het overheidsarchief dat wij van de gemeente Muiden bewaren is de kleine collectie 19de-eeuwse documenten van Pieter Leurs (1800-1891), raadslid en wethouder van Muiden, alsmede jarenlang dijkgraaf en hoogheemraad. De kleine collectie bestaat uit persoonlijke documenten, zoals schuldbekentenissen, financiële overzichten, notariële akten, enkele gedichten en brieven. Interessant is het register met namen van veehouders, opgesteld ter gelegenheid van de veepest in 1867. Bij elke naam staat de waarde van hun vee. De totaalrekening voor het ruimen van 334 koeien en het verbranden van de lijken was bijna 1000 gulden. Een kapitaal aan koeienlevens ging daarmee in rook op: de veehouders kregen bij elkaar 31.760 gulden schadeloosstelling!

Volgens nieuw beleid proberen wij verenigingen etc. te bewegen tot het leveren aan een bijdrage aan de ordening en beschrijving van hun archief. De in het verleden opgebouwde achterstanden maken dit noodzakelijk. Dit werk op afstand vraagt wel begeleiding. Op dit moment helpen wij bij de archivering van de oudste archiefdelen van de joodse gemeente van Bussum e.o. en van het Comeniusmuseum.

Van actieve acquisitie kon met de huidige capaciteit geen sprake zijn, hoewel dit wenselijk is met het oog op het verwerven van een collectie die representatief is voor de ontwikkelingen in de aangesloten gemeenten. Wel is er een acquisitieprofiel voor de bibliotheekcollectie opgesteld, aan de hand waarvan de vele dozen met boeken goed geselecteerd kunnen worden. Met de tijdschriftselectie zijn in het verslagjaar al grote vorderingen gemaakt. Geselecteerd is er ook in de opgenomen archieven en collecties. In totaal met zeker 30 meter ruimtewinst tot gevolg. Ruimte die nodig is voor wat echt het bewaren waard is.

Aanwinsten 2017: Beschrijving	Plaats/periode	Omvang
Archief van de Rijwielpadenvereniging Gooi- en Eemland (aanvulling)	Gooi Ca. 1990 – ca. 2012	1 m.
Digitale versie van de Militaire Kaart van de Provincie Holland van landmeter Ketelaar	Gooi 1769	
Vertrouwenscommissie benoeming burgemeester Gooise Meren	Gooise Meren 2016	0,02 m.
Archief Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdienst Bussum (GGD Bussum)	Bussum (1929) 1941-1972	1 m.
Archief van de Stad en Lande Stichting (aanvulling)	Gooi 2015 - 2016	0,15 m.
Zilveren Legpenning van de gemeente Naarden	Naarden	0,02 m.
Notarissen Naarden	Naarden 1926-1936	3,30 m.
Notarissen Bussum	Bussum 1925-1936	8,30 m.
Collectie Pieter Leurs	Muiden 1836 - 1893	0,05 m.
Bevolkingsregister gemeente Bussum: persoonskaarten A - Z	Bussum 1939 - 1967	12,40 m.
Bevolkingsregister gemeente Naarden: persoonskaarten A - Z	Naarden 1939 - 1963	8,00 m.
Milieuzaken gemeente Huizen	Huizen 1987 - 2010	11,50 m.
Archieven van de gemeente Naarden	Naarden 1986-2005	78,3 m.
Foto's van kaarten (plannen) van de vesting Muiden in het Geniearchief (Reproductie Afdeling Algemeen Rijksarchief)	Muiden 1629 - 1874	0,70 m.
Plakboek van Koninklijk NVVH - Vrouwennetwerk, afdeling Naarden - Bussum t.g.v. het 70 jarig jubileum	Bussum 1983	0,01 m.
Stichting Interkerkelijk Werk De Fransche Kamp	Bussum 2001 - 2009	0,15 m.

4. Archieven en collecties

De samenwerking met het Streekarchief Gooi en Vechtstreek in Hilversum met betrekking tot de exploitatie van het archiefbeheersysteem Atlantis is voortgezet. Naast Atlantis is er nog een oud archiefbeheersysteem, DBText, dat uitgefaseerd moet worden. Hiermee zijn vorderingen gemaakt door het overzetten van de gegevens betreffende de bouwplannen van de Schoonheidscommissie Naarden (tegenwoordig de Welstandscommissie), de beschrijvingen van de knipselcollectie-Winthorst en nog enkele kleinere collecties naar het nieuwe archiefbeheersysteem. Gestart is ook met het overzetten van de aanwinstenregistraties betreffende alle archieven en collecties. Dit zal in de loop van 2018 worden afgerond. Dat is ook de inzet bij de ingewikkelde en arbeidsintensieve klus van het mappen en overzetten van zeven bestanden waarin de afgelopen decennia vele namen, geboortedata en notariële gegevens over onroerend goed en personen zijn vastgelegd. Geïnteresseerden zouden zeer geholpen zijn met digitale beschikbaarstelling. Dit project vereist geconcentreerde arbeid en voortdurende afstemming tussen twee applicatiedeskundigen.

Veel tijd was nodig voor het corrigeren, aanvullen en ordenen van de toegangen in het archiefbeheersysteem. Er is o.a. een nadere toegang gemaakt op eigendomsbewijzen in het notarieel archief van de gemeente Huizen van 1872-1933. Enkele honderden cd's met foto's in hoge resolutie zijn naar de harde schijf gekopieerd. Verder zijn reguliere taken, zoals materiële verzorging en de registratie van aanwinsten uitgevoerd.

In de loop van de jaren zijn nogal eens aanvullingen op gemeentelijke archieven overgebracht die nooit zijn geïnventariseerd en ingevoegd in de bestaande toegangen. In het voorjaar van 2017 heeft het bedrijf DocFactory de aanvullingen op de archiefblokken 1355-1811, 1811-1940 en 1941-1985 van Naarden verwerkt, inclusief het archief van Gemeentewerken, waarmee 177 meter in goede en geordende staat is gebracht. Bij het uitruimen van het stadskantoor Naarden zijn overigens nog enkele meters archief uit deze periode tevoorschijn gekomen, zodat er nog een kleine bewerkingsslag nodig zal zijn.

Ook in de archiefruimtes van het gemeentehuis in Bussum ligt nog het nodige archief dat al lang en breed bewerkt had moeten zijn. Dit zal samen met nog niet geïnventariseerde aanvullingen bij het gemeentearchief worden opgepakt. De bewerking van deze aanvullingen op de archieven van Bussum is daarom uitgesteld.

Aanvullingen op de notarisarchieven van Naarden en Bussum en de Burgerlijke Stand van Naarden en Bussum zijn verpakt in zuurvrij materiaal.

Een combinatie van een medewerker en een vrijwilliger heeft vele tientallen meters dozen die slechts van namen en nummers in potlood waren voorzien, netjes geëtiketteerd. Een medewerker van de gemeente Huizen, die altijd nog het gemeentelijke archief over de periode 1669-1932 zou etiketteren, heeft hier het afgelopen jaar uitvoering aan gegeven. Bij elkaar een vooruitgang van ca. 350 strekkende meter.

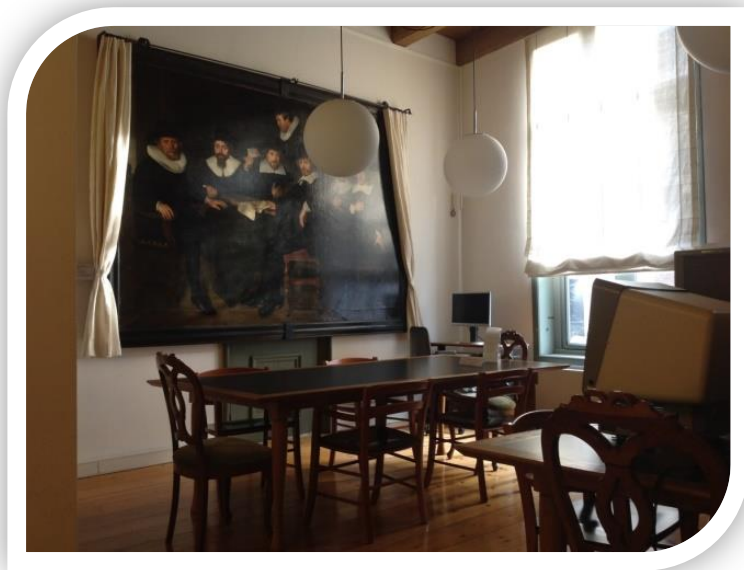

5. Gebouw en archiefbewaarpplaats

Het klimaat in de archiefbewaarpplaats werd continu gemonitord om de temperatuur- en vochtigheidsgraad op het vereiste peil te houden. Meermalen vond onderhoud plaats aan de klimaatinstallatie, die inmiddels een respectabele leeftijd heeft. Met behulp van lokdoosjes is een zilvervisjesplaag in de hal van het pand onder controle gebracht. In deze vochtige hal laat de strijd tegen ongedierte geen enkele rustpauze toe.

6. Dienstverlening

Het gemeentearchief stelt de historische archieven beschikbaar aan het publiek via de studiezaal aan de Cattenhagestraat en via de website. De studiezaal is een historische werkplaats voor mensen die dieper willen graven.

*Studiezaal in het oude
Burgerweeshuis*

Het totale aantal bezoekers is jarenlang gedaald, ook al bracht dit geen merkbare vermindering in werkdruk op de studiezaal met zich mee. Gezien de structuur van oude archieven blijft vaak meer of minder intensieve begeleiding bij het onderzoek nodig. Bovendien werken mensen gerichter doordat zij hun bezoek online voorbereiden. Memorabel in het afgelopen jaar was de stijging van de aantallen bezoekers en informatievragen.

Jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Schriftelijke inlichtingen	230	230	235	235	340	462
Aantal bezoeken studiezaal	713	706	607	548	505	563

Naast het publiek blijven ook de aangesloten gemeenten een beroep doen op de dienstverlening. Ambtenaren hebben zo nu en dan dossiers nodig voor hun werkzaamheden. In 2016 werden er in totaal ruim 40 dossiers uitgeleend, de meeste aan Huizen, vanwege de grotere afstand. Eind vorig jaar ontruimde Gooise Meren het stadskantoor in Naarden. Vrijwel het hele ambtelijke apparaat werkt nu in Bussum. Bovendien werd in het vierde kwartaal het vrij recente archief van Naarden 1986-2005 overgebracht. Hoe recenter het archief, des te frequenter is het nog nodig voor bedrijfsvoering en beleid. Het afgelopen jaar steeg het aantal uitgeleende dossiers al tot 68 en

verdere stijging ligt in het verschiet. Volgend jaar moeten we evalueren of de gemaakte stappen in de digitale dienstverlening helpen de toenemende werkdruk in de dossieruitleen te compenseren.

Steeds meer informatie van archiefdiensten komt via internet beschikbaar. Dat moet ook, want voor zover dat niet gebeurt, dreigen ze in dit digitale tijdperk buiten beeld te raken. De website telde in 2017 26.340 gebruikers, die in totaal 651.999 pagina's bekeken in 49.733 sessies.

Voor het eerst in de geschiedenis van het gemeentearchief is er in het laatste kwartaal van 2017 meegedaan met de Kwaliteitsmonitor dienstverlening die de brancheorganisatie van archiefinstellingen eens in de twee jaar organiseert. Aan de hand van de resultaten wordt bekeken hoe de dienstverlening op de studiezaal en online verder verbeterd kan worden. Een eerste scan van de uitkomsten maakt duidelijk dat vernieuwing van de website in een grote behoefte zal voorzien.

Een nieuwe, eigentijdse website is nodig om de beschrijvingen en de bronnen zelf beter en aantrekkelijker te ontsluiten. Een gezamenlijke projectgroep Gooise Meren-Hilversum, versterkt met collega's van de webredactie en de inkoopafdeling, heeft gewerkt aan een nieuwe gezamenlijke website. Naar verwachting kan deze ongeveer halverwege 2018 online gaan.

Projecten

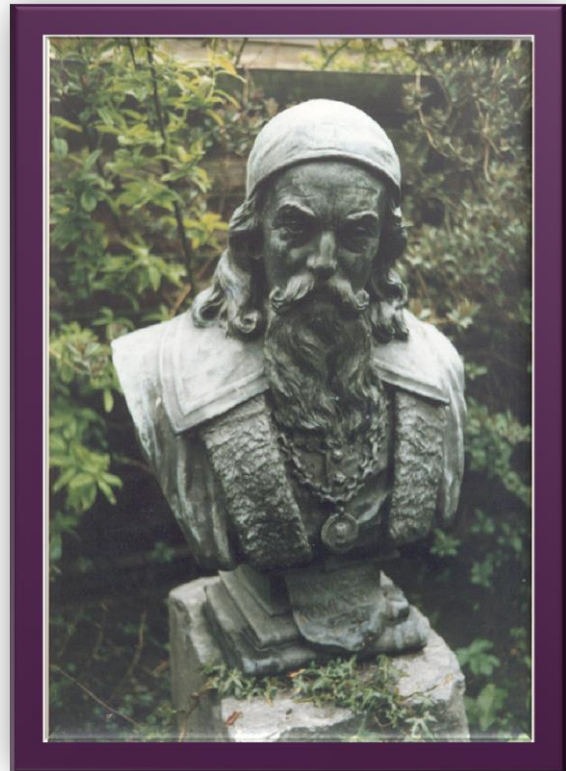
In de digitale dienstverlening wordt al veel gedaan met de beeldbank en via de website beschikbare inventarissen. In het kader van de digitale dienstverlening is veel energie gestoken in drie projecten die in 2017 tot een afronding konden worden gebracht. Het eerste is de voorbereiding van het koppelen van ruim 23.000 al eerder gemaakte scans van het Stad en Lande-archief aan de beschrijvingen die al op de website beschikbaar waren ([link](#)). Het gemeentearchief maakt hiermee een mooie stap in de digitale dienstverlening. Tot dusver was het archief alleen op de studiezaal in te zien. Tijdens deze operatie zijn ook ca. 100 niet eerder beschreven kaarten en andere documenten ingevoegd.

Het tweede project is de opdracht voor de digitalisering van een aantal jaargangen historische kranten, die een rijke bron vormen voor diverse soorten onderzoek:

1. Naarder Courant, 1923-1925
2. De Nieuwe Gooilander, 1920-1924
3. Bussumsche Courant, 1902-1942 (een deel hiervan was al gedigitaliseerd)
4. Nieuwe Bussumsche Courant, 1924-1943
5. Gooische Klanken, 7/1945-9/1945
6. Nieuwsblad voor Huizen, 1919-1925

Eind 2017 zijn deze alle gedigitaliseerd. Het inladen van deze historische kranten in het archiefbeheersysteem en de doorkoppeling naar de website kost helaas meer tijd dan gedacht. Volgens de planning zullen al deze kranten in het voorjaar van 2018 digitaal beschikbaar komen. Later dan gehoopt, maar het voordeel hiervan is dat de zoekfunctionaliteiten op de nieuwe website het zoeken in de kranten sterk moet gaan vergemakkelijken.

Het derde project was het toegankelijker maken van het interessante interbellumarchief van de stad Naarden. Van 1917 tot en met 1941 legden ambtenaren hun werk vast in 11,5 strekkende meter pakken met dossiers betreffende algemene zaken (SSANo16, inv.nrs. 957-981). Zoals de naam al aanduidt, kunnen die over van alles gaan: politie, onderwijs, verordeningen, vergunningen, tentoonstellingen, bevolkingsadministratie, nutsvoorzieningen, ziekten, wegenonderhoud etc. Om hier zelf hun weg in te vinden maakten ambtenaren vroeger per jaar indicateurs of indexen op deze dossiers. De meeste getypt, sommige zelfs nog handgeschreven. Enkele jaargangen hiervan waren in het verleden overgetikt en via de website toegankelijk. De meeste waren alleen in kopie in de studiezaal aanwezig. Erg toegankelijk was dit dossierarchief dus niet, terwijl er in de periode tussen de oorlogen veel interessants gebeurde. Een vrijwilliger heeft nu al deze indexen overgetypt. Via de website is de inhoud nu veel gemakkelijker te vinden. Een vraagpunt naar aanleiding van de herdenking van 80 jaar Comeniusmausoleum in mei 2017, waarvoor het gemeentearchief ook beeldmateriaal op hoge resolutie leverde, kon zo eenvoudig beantwoord worden. Was het borstbeeld van Comenius dat op 22 november 1920 aan het Kapitein Meijerplein in Naarden werd onthuld (en dat nu in de tuin achter het Comenius Museum staat) gemaakt door Strachovsky of Saloun? Beiden waren vooraanstaande Tsjechische beeldhouwers. Dankzij de uitgetypte index was het dossier over de plaatsing van het monument zo te vinden. Het is van Strachovsky.

7. Publieksactiviteiten

Onze regio telt vele historisch geïnteresseerden. De archiefdienst stelt bronnen beschikbaar voor onderzoek, ze stimuleert op kleine schaal ook actief de verspreiding van kennis van de geschiedenis. In februari en maart 2017 verzorgde oud-archivaris Anne Medema in de Schilderijenzaal een basiscursus oud-schrift aan een tiental belangstellenden.

De archivaris onderhoudt het netwerk van erfgoedinstellingen, historische kringen en stichtingen in de omgeving. Hij heeft zitting in de redactie van het regionaal-historisch tijdschrift *Tussen Vecht en Eem*. Het gemeentearchief heeft ook dit jaar bijgedragen aan de organisatie van vijf historische cafés in Naarden-Vesting. Tijdens de verbouwing van De Hoed aan het Adriaan Dortsmanplein zijn deze boeiende bijeenkomsten georganiseerd in het Vestingmuseum, het Weegschaalmuseum, het Comeniusmuseum en de Grote Kerk. Aan de omzwervingen is weer een einde gekomen doordat er weer vaste afspraken zijn gemaakt voor de locatie aan het Dortsmanplein, nu van alle gemakken voorzien en omgedoopt tot *deMess*. De opkomst blijft uitstekend met gemiddeld meer dan 60 mensen geïnteresseerd publiek.

De onderwerpen en sprekers waren:

- Mokum op het zand. De Tweede Gouden Eeuw in Bussum, 1870-1914, belicht vanuit de eerste bewoners van het Prins Hendrikpark. (Gerard Hoogendijk, 17 januari)
- De Hollandse Waterlinie. Werking en waarde (Bas Kreuger, 21 maart)
- Het Gooisch Vrouwtje en haar rentree in Naarden (Marlo Reeders, 16 mei)
- De gewelfschilderingen van de Grote Kerk (Jan van Tuin, 19 september)
- Geheimen van De Fransche Kamp. De 60 groepsschuilplaatsen uit de Eerste Wereldoorlog en het legerkamp uit 1809 (Klaas Oosterom, 22 november)

Traditiegetrouw gingen de deuren open op Open Monumentendag (10 september). Het was een positieve middag. De opkomst was naar schatting iets lager dan vorige jaren. Dit correspondeerde met het landelijke beeld. Voordeel hiervan was dat er meer gelegenheid was voor gesprekken. In de Schilderijenzaal was een kleine tentoonstelling gewijd aan de geschiedenis van het Burgerweeshuis, waarop bezoekers positief reageerden.

De Stichting Stad en Lande van Gooiland, die zich inzet voor de erfenis van de erfgooiers, vierde in 2017 haar 40ste verjaardag met allerlei activiteiten in de Erfgooiersweek van 28 oktober. Op 3 november vond in de Grote Kerk de slotmanifestatie plaats. De archivaris, adviseur van het stichtingsbestuur, publiceerde een verslag van deze bijeenkomst in *Tussen Vecht en Eem*.

Het gemeentearchief beheert het rijke erfgooiersarchief. Op 13 juli ontvingen wij 35 congresgangers, die in het kader van een erfgooiersexcursie tijdens de conferentie *Practicing the Commons* ook een blik wierpen op een aantal erfgooiersdocumenten. De deelnemers aan de leergang Boeren, burgers en buitenlui van de Volksuniversiteit werden op woensdagavond 13 december verwelkomd. Zij zoomden in op documenten en objecten uit het erfgooiersarchief. Er ontstond een boeiende interactie tussen deze materiële neerslag en de mondelinge overlevering. Wie weet nog hoe de brandijzers werden gebruikt? Een erfgooiersnazaat had enkele koeienhorens meegenomen, die leerden dat het merk niet in het achterwerk maar in de horens werd gestempeld!

Op zaterdagavond 28 oktober was het gemeentearchief te zien bij de NPO in het programma *Verborgenen Verleden*. De gast voor deze aflevering was de Nederlandse zangeres en songwriter Wende Sniijders. In het kader van een zoektocht naar haar achtergrond bekeek zij in de Schilderijenzaal documenten over haar overgrootouders uit Bussum. Waar woonden zij in het Interbellum? Wat deden zij voor werk? Een goed gesitueerd

gezin, waarin alles voor de wind leek te gaan. Maar kort voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog pleegt Wendes overgrootvader suicide. De aflevering is terug te kijken via [Verborgen Verleden](#).

8. Mensen en middelen

Gedurende 2017 kende het gemeentearchief de volgende personeelsformatie: gemeentearchivaris (36 u), twee archivisten/medewerkers dienstverlening (52 u) en een archiefinspecteur (28 u). Aanvullend droeg een boventallige DIV-medewerker gemiddeld 20 uur per week bij aan de werkzaamheden. In september ging hij met pensioen. Vanaf die tijd werd de aanstelling van de ene archivist met 8 uur uitgebreid. Het hele jaar versterkte een inhuurkracht het team door projectwerkzaamheden op met name het terrein van de digitale dienstverlening uit te voeren. De medewerkers namen deel aan diverse cursussen, workshops en bijeenkomsten.

Het gemeentearchief profiteerde op grotere schaal dan voorheen van de inzet van vrijwilligers, in totaal zes:

- de twee vrijwilligers die al jarenlang nadere toegangen op archiefbronnen maken, bleven ons in 2017 trouw. Zij zetten het indiceren van kadastragegevens voort.
- een nieuwe vrijwilliger startte in september met het indiceren van de transport- en hypotheekregisters uit het oud-rechterlijk archief van Naarden op het punt waar een eerdere kracht vanwege de moeilijkheidsgraad van het handschrift was vastgelopen (1708!).
- een vrijwilliger inventariseert het archief van diverse gezinszorgverenigingen uit de regio.
- aan het eind van het jaar begon een nieuwe vrijwilliger met de inventarisatie van het archief van de regionale Rijwielpadenvereniging.
- de onder het kopje 'Archieven en collecties' al genoemde vrijwilliger verrichtte op grote schaal achterstallige werkzaamheden van diverse aard.

Slot

Het kleine team bij het gemeentearchief heeft samen met de vrijwilligers in 2017 weer veel werk verzet. De aanhoudende onzekerheid over de toekomstige setting beïnvloedt de voortgang van de werkzaamheden. De werkzaamheden zelf, de contacten op de werkvloer en in het erfgoedveld blijven inspireren. Hiermee gaan wij verder, hierover blijven wij u informeren, of dit nu via een volgend jaarverslag van het Gemeentearchief Gooise Meren en Huizen is, of onder een andere naam.